

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Petra Mikeše a soudců Ondřeje Sekvarda a Milana Podhrázkého v právní věci žalobce: **M. S.**, zastoupeného JUDr. Petrem Folprechtem, advokátem se sídlem Nádražní 344/23, Praha 5, proti žalovanému: **Generální finanční ředitelství**, se sídlem Lazarská 15/7, Praha 1, proti vyrozumění žalovaného z 15. 9. 2017, čj. 93886/17/7700-10124-204230, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze z 29. 3. 2018, čj. 3 Af 39/2017-33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Vyrozuměním žalovaného z 15. 9. 2017, čj. 93886/17/7700-10124-204230 (dále „vyrozumění žalovaného“), byl pro neoprávněnost odložen podnět žalobce na prohlášení nicotnosti rozhodnutí tehdejšího Finančního ředitelství v Hradci Králové (dále „odvolací orgán“) z 12. 2. 2004, čj. 6984/130/2003-An, z 21. 4. 2004, čj. 5306/110/2003-Ri, z 22. 4. 2004, čj. 5305/110/2003-Ri, a z 22. 4. 2004, čj. 5307/110/2003-Ri. Žalovaný dospěl k závěru, že žádné z uvedených rozhodnutí netrpělo vadami, pro něž by bylo na místě s ohledem na právní úpravu zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále „zákon o správě daní a poplatků“), vyslovit jejich neplatnost nebo nicotnost podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále „daňový řád“). Uvedená rozhodnutí byla určitá, vydaná k tomu věcně příslušným orgánem, netrpěla vnitřní rozporností ani nebyla

neuskutečnitelná. Jejich adresátem byl též jednoznačně identifikovaný subjekt. Případné vydání rozhodnutí po uplynutí lhůty k doměření daně by mělo za následek „pouze“ nezákonnost, nikoli neplatnost nebo nicotnost.

[2] Městský soud v Praze (dále „městský soud“) napadeným usnesením žalobu odmítl. Dospěl k závěru, že vyrozumění žalovaného není rozhodnutím, proti němuž by bylo možné žalobu podat. Podnět je pouze iniciativou k prošetření skutečností, z níž nelze dovodit právní nárok na postup podle § 105 odst. 1 daňového řádu. Nemá rovněž za následek zahájení správního řízení a vyrozumění o způsobu jeho vyřízení není ukončením takového řízení. Na podkladě žaloby rovněž měla být vyslovena nicotnost pravomocných rozhodnutí odvolacího orgánu. Případná nezákonnost a tím spíše nicotnost všech uvedených rozhodnutí již byla dříve posuzována i Nejvyšším správním soudem. Důvodem pro odmítnutí žaloby tak bylo i naplnění překážky věci rozhodnuté. I bez toho by nicméně žaloba proti rozhodnutím odvolacího orgánu byla podána s ohledem na dobu jejich vydání opožděně.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] V kasační stížnosti proti shora specifikovanému usnesení žalobce (dále „stěžovatel“) namítal, že městský soud rozhodl o odmítnutí žaloby nezákonně [§ 103 odst. 1 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále „s. ř. s.“].

[4] Stěžovatel se žalobou podle svých slov domáhal nikoli přezkoumání vyrozumění žalovaného, ale vyslovení nicotnosti shora zmiňovaných rozhodnutí odvolacího orgánu o odvoláních. Městský soud tak rozhodl o jiném předmětu řízení, resp. pro smísení dvou žalob není zřejmé, o čem vlastně rozhodoval. Vyrozumění žalovaného je dle stěžovatele na místě považovat za rozhodnutí, neboť deklaruje správnost rozhodnutí, jejichž nicotnost byla v podnětu namítána. Nelogická je úvaha městského soudu, že pokud je konstatována nicotnost, jedná se o rozhodnutí, a v opačném případě o rozhodnutí nejde. Vyrozumění o odložení podnětu na prohlášení nicotnosti je třeba považovat za doklad o vyčerpání všech prostředků nápravy a teprve od jeho doručení lze počítat běh lhůty k podání žaloby na prohlášení nicotnosti správního rozhodnutí. Nesouhlasil rovněž s tím, že předchozí přezkum soudem založil překážku věci rozhodnuté, neboť dřívější soudní praxe, pokud jde o posuzování důsledků prekluze daně, nebyla do roku 2009 jednotná. Z příslušných soudních rozhodnutí nelze zjistit, že by se soudy nicotností zabývaly z moci úřední.

[5] Dále též stěžovatel zpochybňoval správnost postupu Finančního úřadu ve Svitavách, na který navazovala shora uvedená rozhodnutí odvolacího orgánu. U nich dospěl stěžovatel k závěru, že jsou nicotná, neboť k právní moci rozhodnutí o vyměření daně došlo po uplynutí prekluzivních lhůt, a k jejich vydání tak nebyl daný orgán oprávněn pro nedostatek pravomoci i věcné příslušnosti. Nicotná jsou uvedená rozhodnutí i proto, že přiznávají plnění k něčemu, co neexistuje, protože daňová povinnost uplynutím prekluzivní lhůty zanikla.

[6] Žalovaný ke kasační stížnosti uvedl, že žaloba směřovala především proti vyrozumění žalovaného, které nelze považovat za rozhodnutí napadnutelné žalobou. Pokud byla napadena i rozhodnutí dřívějšího finančního ředitelství, byla dána překážka věci rozhodnuté, neboť všechna rozhodnutí byla již dříve soudem posouzena i z pohledu

pokračování

jejich možné nicotnosti. Výslovné neuvedení konkrétního přezkumu pak ústí v závěr, že rozhodnutí nicotná nejsou. Byl naplněn i důvod k odmítnutí žaloby pro opožděnost, neboť právní moci všechna rozhodnutí odvolacího orgánu nabyla 13 let před podáním žaloby. Okamžik, kdy se o rozhodnutích dověděl stěžovatel, není rozhodný, bránil se proti nim správce konkursní podstaty. Opožděnost podání žaloby domáhající se vyslovení nicotnosti nelze zpochybnit tím, že když jsou rozhodnutí nicotná, nepočala lhůta k podání žaloby běžet. Stěžovatelem uváděné důvody nicotnosti rozhodnutí správních orgánů pak neodpovídají zákonným kritériím.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti. Konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání (§ 102 s. ř. s.), kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[8] Důvodnost kasační stížnosti Nejvyšší správní soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené usnesení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), přičemž žádnou takovou vadu neshledal.

[9] V první řadě bylo třeba posoudit námitku spočívající v tom, že městský soud se v napadeném usnesení zabýval jiným předmětem řízení, než který byl vymezen stěžovatelem v žalobě. Ten měl podle svých slov brojit nikoli proti vyrozumění žalovaného, ale domáhat se vyslovení nicotnosti rozhodnutí odvolacího orgánu. Námitka není důvodná.

[10] Ze žaloby samotné plyne, že za žalovaný správní orgán považoval stěžovatel Generální finanční ředitelství. Stěžovatel popsal procesní postup žalovaného, jehož výsledkem bylo sporované vyrozumění žalovaného. To bylo v žalobě považováno za rozhodnutí, jež je možné napadnout žalobou. Tím byla ostatně stěžovatelem odůvodněna přípustnost žaloby. Dále měl za to, že oproti závěrům uvedeným ve vyrozumění byly naplněny podmínky pro vyslovení nicotnosti rozhodnutí odvolacího orgánu. Žalobním petitem se domáhal vyslovení nicotnosti rozhodnutí odvolacího orgánu.

[11] Městský soud usnesením z 28. 11. 2017, čj. 3 Af 39/2017-9, vyzval stěžovatele, aby upřesnil, jaké rozhodnutí žalobou napadá specifikací data jeho vydání, čísla jedacího a data doručení a předložil jeho stejnopis. Stěžovatel 11. 12. 2017 městskému soudu sdělil, že žalobu podal na základě vyrozumění žalovaného, v němž nebylo datum vydání. K datu doručení odkázal stěžovatele na správní spis. Uvedl, že se s obsahem písemnosti seznámil nejpozději dne 30. 9. 2017. Prostřednictvím podnětu žalovanému se podle svých slov domáhal vyslovení nicotnosti rozhodnutí odvolacího orgánu, ta byla doručována pouze správci konkursní podstaty v průběhu řízení o konkursu a sám se s nimi seznámil dne 4. 6. 2013. Stěžovatel současně k vyjádření připojil kopii vyrozumění žalovaného s tím, že kopie rozhodnutí odvolacího orgánu nemá k dispozici.

[12] Podle § 37 odst. 3 s. ř. s. mimo jiné „*musí být z každého podání zřejmé, čeho se týká, kdo jej činí, proti komu směřuje, co navrhuje, a musí být podepsáno a datováno*“. Podle § 71 odst. 1 s. ř. s. „*žaloba kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3) musí obsahovat: a) označení napadeného rozhodnutí a den jeho doručení nebo jiného oznámení žalobci, ... c) označení výroků rozhodnutí, které žalobce napadá, d) žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné, ... f) návrh výroku rozsudku*“.

[13] S přihlédnutím k obsahu žaloby vymezenému stěžovatelem je podle Nejvyššího správního soudu zřejmé, že těžištěm argumentace stěžovatele v řízení o žalobě byla polemika s postupem žalovaného, který odložil jeho podnět k vyslovení nicotnosti rozhodnutí odvolacího orgánu. Tato polemika byla opřena o podrobnou argumentaci odůvodňující závěr stěžovatele, že žalovaný měl naopak nicotnost rozhodnutí odvolacího vyslovit. Toho také výslovně označil za žalovaného, považoval ho tedy za správní orgán, který rozhodl v posledním stupni (§ 69 s. ř. s.). Na základě výzvy soudu k upřesnění, které rozhodnutí napadá, stěžovatel výslovně znovu odkázal na vyrozumění, včetně uvedení data, kdy se s ním seznámil a připojil jeho kopii. Je tedy třeba dovodit, že se stěžovatel domáhal pozitivního rozhodnutí žalovaného o jím zkoumané otázce. Byť tomu zcela přesně neodpovídal petit žaloby, bylo z ní ve spojení s upřesněním zaslaným soudem zřejmé, že konečným cílem stěžovatele bylo zvrácení „rozhodnutí“ žalovaného.

[14] Navíc z napadeného usnesení plyne, že se městský soud zabýval jak přípustností žaloby proti vyrozumění žalovaného, tak ale i případnou přípustností žaloby na vyslovení nicotnosti rozhodnutí odvolacího orgánu. Shledal důvody pro odmítnutí pro oba případy. I pokud tedy stěžovatel skutečně zamýšlel podat primárně žalobu na prohlášení nicotnosti, městský soud se k nemožnosti jejího projednání vyslovil také.

[15] Mezi dalšími námitkami stěžovatele je pak třeba za stěžejní považovat tu, že vyrozumění žalovaného o vyřízení podnětu je rozhodnutím, proti kterému je přípustná žaloba. Námitka není důvodná.

[16] Podle § 65 s. ř. s. se může žalobou ve správním soudnictví domáhat ten, „*kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen "rozhodnutí")*“, ... *zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak*“. Z uvedeného plyne, že aby bylo možné domáhat se zrušení vyrozumění žalovaného, muselo by splňovat definiční znaky rozhodnutí. Muselo by tedy zakládat, měnit, rušit nebo závazně určovat práva nebo povinnosti stěžovatele, resp. negativně se projevit v jeho právní sféře (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu z 21. 10. 2008, čj. 8 As 47/2005-86, č. 1764/2009 Sb. NSS). O žádný z uvedených případů se však nejedná.

[17] Stěžovatel se domáhal vyslovení nicotnosti rozhodnutí odvolacího orgánu vydaných za účinnosti zákona o správě daní a poplatků. Ten neznal institut nicotnosti, ale pouze neplatnosti, fakticky však šlo o důsledek stejných vad, pro které je podle daňového řádu možné vyslovit nicotnost. Neplatnost takového rozhodnutí správce daně je možné

pokračování

vyslovit i po účinnosti daňového řádu (1. 1. 2011), avšak pouze z důvodů, pro které je na místě vyslovit nicotnost (§ 105 daňového řádu ve spojení s § 264 odst. 9 daňového řádu).

[18] Podle § 105 odst. 5 daňového řádu „*podnět, který neshledal správce daně oprávněným, odloží a podatele o tom do 30 dnů vyrozumí*“ (zvýraznění doplněno).

[19] Nejvyšší správní soud v rozsudku ze 17. 2. 2012, čj. 5 Afs 61/2011-47, konstatoval, že „*správce daně zjišťuje a prohlašuje naplnění podmínek nicotnosti z úřední povinnosti. Na podnět osoby zúčastněné na správě daní je pak nutno nablížit jako na jakési upozornění správci daně, aby přezkoumal, zda v podnětu označené rozhodnutí netrpí některou z vad zakotvených v § 105 odst. 2 daňového řádu. Podnět k prohlášení nicotnosti tedy nelze považovat za návrh na zahájení speciálního daňového řízení ani za opravný prostředek, ať již řádný či mimořádný. Návrh na zahájení řízení a opravné prostředky jsou totiž procesními instituty, které jsou v rukou účastníků řízení. Podnět k prohlášení nicotnosti lze přirovnat k podnětu osoby zúčastněné na správě daní k nařízení přezkoumání rozhodnutí dle § 121 odst. 4 daňového řádu, který je považován za nápravný prostředek dozorcího práva, nikoli za opravný prostředek. Zatímco podání opravných prostředků je ponecháno vlastní aktivitě účastníků, přičemž správní orgán nemůže tuto aktivitu nahradit, v případě podnětu k prohlášení nicotnosti tomu tak není, neboť správce daně prohlašuje nicotnost i bez takového podání. Z toho ovšem plyne, že osoba zúčastněná na správě daní nemá právní nárok na postup podle § 105 odst. 1 daňového řádu a nemá ani právní nárok na to, aby správce daně nicotnost rozhodnutí prohlásil. Neshledá-li správce daně podmínky pro prohlášení nicotnosti, podnět odloží a podatele o tom do 30 dnů vyrozumí. Daňový řád pro tento úkon nepředepisuje žádné zvláštní formální náležitosti, a to ani písemnou formu“ (zvýraznění doplněno).*

[20] Vyrozumění žalovaného o tom, že neshledal důvody pro vyslovení nicotnosti, nesplňuje formální znaky rozhodnutí. Uvedené vyrozumění může být učiněno i neformálním způsobem.

[21] Vyrozumění žalovaného nesplňuje ani materiální znaky rozhodnutí, tedy není způsobilé se projevit v právní sféře stěžovatele. V této souvislosti lze odkázat na závěry usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu z 21. 9. 2010, čj. 7 Ans 5/2008-164, č. 2181/2011 Sb. NSS. Uvedené usnesení, byť pro účely neplatnosti rozhodnutí v poměrech zákona o správě daní a poplatků, konstatovalo, že „*pokud finanční úřad podmínky pro ověření neplatnosti neshledá a tuto skutečnost sdělí žadateli, nedochází tím k zásahu do jeho právní sféry. I kdyby teoreticky bylo povinností finančního úřadu vydat rozhodnutí, kterým by zamítl návrh na ověření neplatnosti jako nedůvodný, nebylo by takové rozhodnutí rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., neboť by nezasáhlo do subjektivních veřejných práv a povinností žadatele. Daňová povinnost totiž byla stanovena konečným způsobem platebním výměrem, případně dodatečným platebním výměrem, přičemž právě tento výměr naposledy do právního postavení daňového subjektu zasáhl“ (zvýraznění doplněno). Není důvodu, aby stejný závěr nebyl učiněn i v poměrech daňového řádu a obdobného institutu nicotnosti rozhodnutí.*

[22] Kromě skutečnosti, že vyrozumění žalovaného není rozhodnutím ani zásahem, nelze postup žalovaného hodnotit ani jako nečinnost, jejímž důsledkem je nevydání rozhodnutí o vyslovení nicotnosti rozhodnutí odvolacího orgánu. Je tomu tak zejména

s ohledem na cíl řízení o žalobě podle § 79 s. ř. s. Tím je vydání rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. Již shora citovaná judikatura zdejšího soudu však zastává stanovisko, že na vydání pozitivního rozhodnutí o vyslovení nicotnosti není právní nárok, nelze se tak tohoto výsledku domáhat cestou nečinnostní žaloby. Z povahy věci pak rozhodnutí o vyslovení nicotnosti nemůže být osvědčením.

[23] Stěžovateli nebyla k dispozici ani žaloba zásahová podle § 82 s. ř. s. Její podstatou je totiž přímé zkrácení na právech žalobce takovým zásahem, který není rozhodnutím, byl-li zaměřen přímo proti němu, nebo v důsledku takového zásahu bylo proti němu zasaženo. Nejvyšší správní soud v rozsudku z 29. 8. 2018, čj. 8 Afs 98/2018-52, č. 3793/2018 Sb. NSS, konstatoval, že *„na zahájení přezkumného řízení dle § 121 a násl. daňového řádu, není právní nárok. Nezahájením přezkumného řízení tak nelze zasáhnout do práv daňového subjektu“*. Tyto závěry jsou plně aplikovatelné i na sdělení správního orgánu o odložení podnětu k vyslovení nicotnosti, neboť stejně jako u přezkumného řízení jde v případě vyslovení nicotnosti o dozorčí a nikoliv opravný prostředek, jak je blíže vyloženo níže v bodu [26]. Sdělení o odložení podnětu tak nemůže být ani předmětem zásahové žaloby, neboť jím nedochází k dotčení jakýchkoli práv (bod [21] tohoto rozsudku).

[24] Městský soud tak posoudil povahu vyrozumění žalovaného v souladu s ustálenou judikaturou, když je nebylo možné považovat za rozhodnutí, proti němuž by bylo možné se bránit cestou žaloby podle § 65 s. ř. s. Výsledkem řízení, je-li žalobou napaden úkon správního orgánu, který není rozhodnutím, je odmítnutí žaloby pro nepřípustnost podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 70 písm. a) s. ř. s.

[25] Přestože těžištěm rozhodnutí městského soudu bylo posouzení vyrozumění žalovaného a v tomto směru byly závěry městského soudu zákonné a pro jeho rozhodnutí postačující, považuje Nejvyšší správní soud za vhodné vyjádřit se i k námitkám stěžovatele směřujícím proti závěru o nepřípustnosti žaloby, pokud by se jednalo o žalobu na prohlášení nicotnosti odvolacího orgánu.

[26] Podmínkou pro podání žaloby proti rozhodnutí je podle § 68 písm. a) s. ř. s. vyčerpání řádných opravných prostředků v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon. Totéž platí v případě, že jediným důvodem pro podání žaloby je tvrzená nicotnost napadeného „rozhodnutí“ (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu z 12. 3. 2013, čj. 7 As 100/2010-65, č. 2837/2013 Sb. NSS). Za podmínku pro podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu však nelze považovat vyčerpání možnosti podat podnět k vyslovení nicotnosti příslušného rozhodnutí nadřízeným orgánem. Ten totiž není řádným ani opravným prostředkem, jedná se pouze o prostředek dozorčí. Na vydání rozhodnutí o vyslovení nicotnosti ostatně není právní nárok a nadřízeným správním orgánem může být vyslovena nicotnost i bez návrhu. Ze zákonného znění plyne, že podmínkou pro podání žaloby je vyčerpání takových prostředků ochrany práva, jež jsou k dispozici jeho účastníkům, nikoli i správnímu orgánu.

[27] Odkazoval-li v tomto směru stěžovatel na rozsudky zdejšího soudu z 3. 6. 2010, čj. 2 As 10/2010-22, nebo z 12. 8. 2010, čj. 9 As 25/2010-44, nesprávně je interpretoval. Argumentace Nejvyššího správního soudu směřovala pouze k nutnosti vyčerpat řádné opravné prostředky podle předpisů správního práva. Teprve po vyčerpání takových

pokračování

opravných prostředků ve správním řízení může následně soud posoudit případnou nicotnost správního rozhodnutí, pokud tak neučinil správní orgán v odvolacím řízení, ačkoli tak učinit měl z úřední povinnosti. Uvedená rozhodnutí nelze chápat tak, že by podnět k vyslovení nicotnosti byl prostředkem, jehož vyčerpání je nutné k tomu, aby bylo možné podat žalobu podle § 65 s. ř. s. S doručením vyrozumění žalovaného o podnětu rovněž nelze spojovat jakékoli účinky pro účely posouzení žaloby jako včasné podané. Tyto účinky stěžovatel dovozuje z rozsudku zdejšího soudu ze 17. 3. 2005, čj. 7 Afs 17/2005-42, činí tak však rovněž nesprávně. Zdejší soud v citované věci pouze konstatoval to, že žaloba musí být doručena ve lhůtě podle § 72 odst. 1 s. ř. s., aby se nicotností tvrzenou v žalobě zabýval. To se v citované věci nestalo. Jiný závěr z uvedeného rozhodnutí dovodit nelze. Lze tak učinit dílčí závěr, že běh lhůty pro podání žaloby podle § 65 s. ř. s. není podmíněn předchozím využitím možnosti podat podnět k vyslovení nicotnosti rozhodnutí. Logickým důsledkem takového závěru je, že nelze běh lhůty spojovat s doručením vyrozumění správního orgánu o tom, že důvody vyslovení nicotnosti shledány nebyly.

[28] Lhůta pro podání žaloby proti rozhodnutí počíná běžet podle § 72 odst. 1 s. ř. s. od doručení písemného vyhotovení takového rozhodnutí. Bez ohledu na to, zda se lhůta pro podání žaloby měla odvíjet již od okamžiku doručení tehdejšímu správci konkurzní podstaty stěžovatele nebo až od případně pozdějšího okamžiku doručení stěžovateli, je nesporné, že stěžovatel se s rozhodnutími odvolacího orgánu seznámil 4. 6. 2013. I kdyby tak lhůta k podání žaloby proti rozhodnutím odvolacího orgánu byla počítána od okamžiku seznámení stěžovatele s rozhodnutím, byla by nyní podaná žaloba podána opožděně. Byl by tedy dán důvod pro odmítnutí žaloby pro opožděnost podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[29] Nedůvodná je i další dílčí část námitky spočívající v tom, že z dřívějších soudních rozhodnutí není patrné, že by se nicotností rozhodnutí odvolacího orgánu zabývala, a není tak dána překážka věci rozhodnuté. Není povinností krajského soudu nebo Nejvyššího správního soudu výslovně konstatovat, že nicotnost neshledaly. Úkolem soudu je posoudit namítané vady a ty nenamítané např. tehdy, kdy jsou takového charakteru, že rozhodnutí je nicotné (§ 75 odst. 2 věta první a § 76 s. ř. s., resp. § 109 odst. 4 s. ř. s.). Ve vztahu k rozhodnutím odvolacího orgánu bylo napadeným usnesením správně posouzeno, že v minulosti již tato rozhodnutí soudy přezkoumána byla (rozsudky zdejšího soudu ve věcech sp. zn. 7 Afs 135/2005 a sp. zn. 7 Afs 134/2005), pročez byla dána překážka věci rozhodnuté podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatel ani nezpochybňoval, že již přezkum v minulosti proběhl, pouze uváděl, že to nebyl on, kdo jej inicioval, ale správce konkurzní podstaty v rámci oprávnění podle zákona o konkursu a vyrovnání, a že z napadených rozhodnutí není patrné, zda se soudy z moci úřední zabývaly i nicotností napadených rozhodnutí. Na podstatě realizace soudního přezkumu uvedených rozhodnutí a založení tak uvedené překážky řízení to však ničeho nemění, a to i pro účely posouzení námitky nyní stěžovatelem uplatněné. Je totiž jedno, kdo soudní přezkum vyvolal a zda se soudy výslovně vyjádřily k tomu, že se zabývaly i možnou nicotností. Takovou povinnost mají, a pokud nicotnost neshledají, nemají povinnost to v odůvodnění výslovně uvádět (rozsudek Nejvyššího správního soudu z 28. 4. 2004, čj. 1 Azs 12/2003-48, č. 319/2004 Sb. NSS).

[30] Meritorními námitkami směřujícími proti rozhodnutím odvolacího orgánu zmiňovanými v bodu [5] tohoto rozsudku se Nejvyšší správní soud nemůže v projednávané věci zabývat. K tomu lze odkázat například na následující závěry uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu z 5. 1. 2006, čj. 2 As 45/2005-65): „rozsah přezkumu rozhodnutí krajského soudu je z povahy věci vymezen povahou a obsahem přezkoumávaného rozhodnutí - jedná-li se o rozhodnutí, kterým se (jako je tomu v případě stěžovatele, jehož žaloba byla odmítnuta pro opožděnost) končí řízení před krajským soudem z důvodu, že není splněna předepsaná procesní, tedy zjednodušeně řečeno „vstupní“ a ve své podstatě formální podmínka věcné projednatelnosti žaloby, aniž by se zabývalo meritem, tedy vlastním věcným obsahem žaloby, je na Nejvyšším správním soudu, aby v mezích rozsahu a důvodů kasační stížnosti (resp. nad rámec těchto mezí v limitech daných § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) přezkoumal rozhodnutí krajského soudu z hlediska toho, zda tento soud správně posoudil nesplnění této „vstupní“ podmínky. Zabývání se meritem by znamenalo vybočení z přezkumné role, kterou Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti hraje, a tedy překročení pravomoci, jež jsou mu zákonem v řízení o kasační stížnosti svěřeny“.

[31] Městský soud tak žalobu odmítl v souladu se zákonem.

IV. Závěr a náklady řízení

[32] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine*).

[33] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve shodě s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., neboť žalobce ve věci neměl úspěch a žalovaný žádné náklady řízení nevynaložil. Pokud žalovaný požadoval náhradu paušální částky ve výši 300 Kč podle § 1 odst. 1 a 3 písm. a) vyhlášky č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu, pak uvedená ustanovení na řízení ve správním soudnictví nedopadají. Tento závěr zaujal Nejvyšší správní soud již v rozsudku z 25. 8. 2016, čj. 6 As 135/2015-79, č. 3344/2016 Sb. NSS. Pro uložení povinnosti neúspěšnému účastníkovi řízení nahradit uvedenou částku žalovanému podle zásady úspěchu ve věci by bylo třeba, aby žalovaný prokázal důvodné vynaložení nákladů v jím požadované výši. To se v projednávané věci nestalo.

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně 25. června 2020

Petr Mikeš
předseda senátu